

Havenroute in Rijksmonument Waterloopbos

Waar: [Waterloopbos](#)

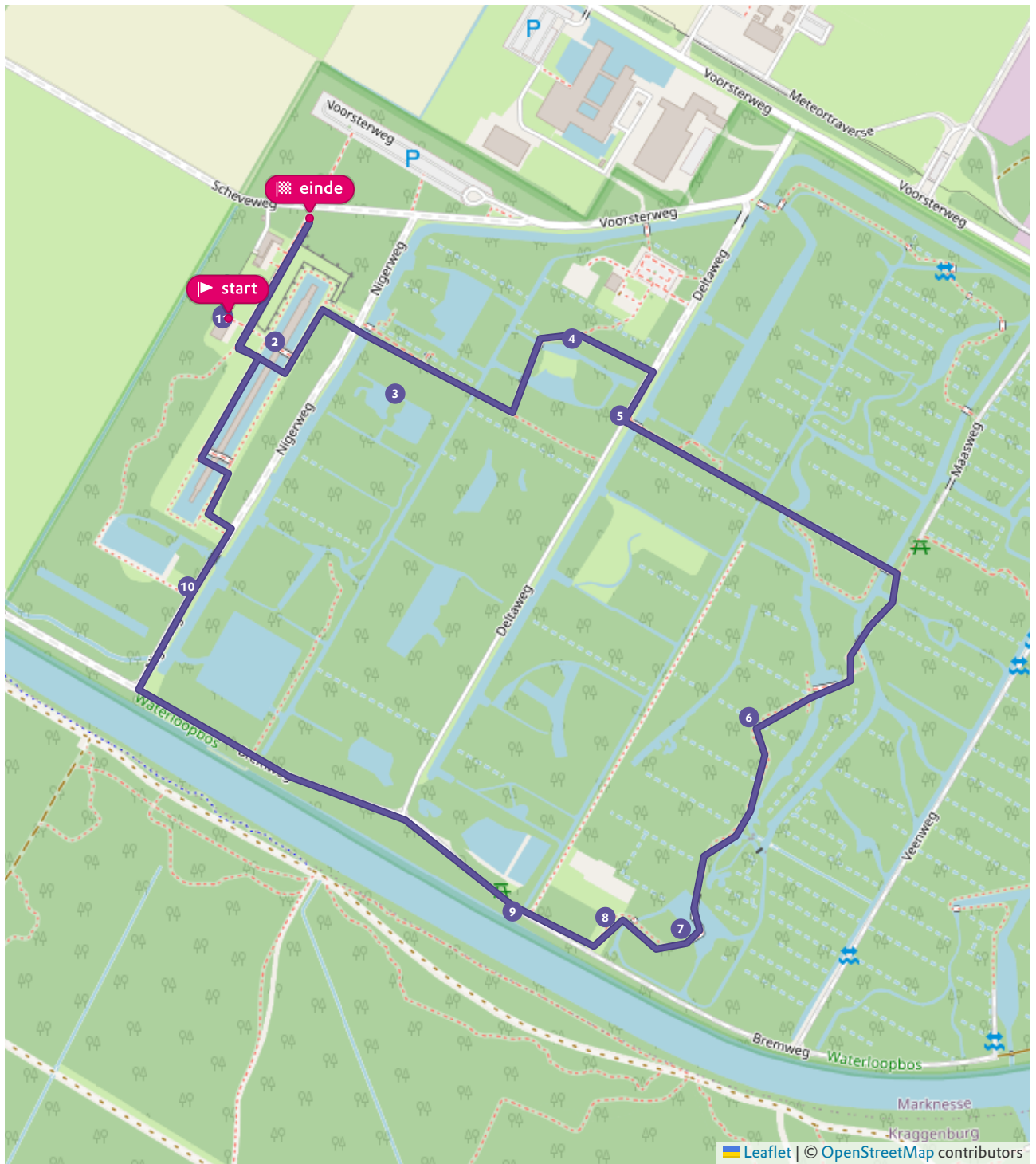
 1 uur 0 3 km

Over de route

De havenroute voert door Rijksmonument Waterloopbos. Je wandelt langs een groot aantal waterloopkundige modellen. Vanaf begin jaren vijftig is hier door het Waterloopkundig Laboratorium onderzoek gedaan. Onder andere naar de haven van Rotterdam, de Libische oliehaven en de Maasvlakte.

De wandeling is ongeveer 3 kilometer lang. Je start bij Paviljoen Het ProefLab [[/eten-en-drinken/het-proeflab](#)] en volgt de witte pijlen.

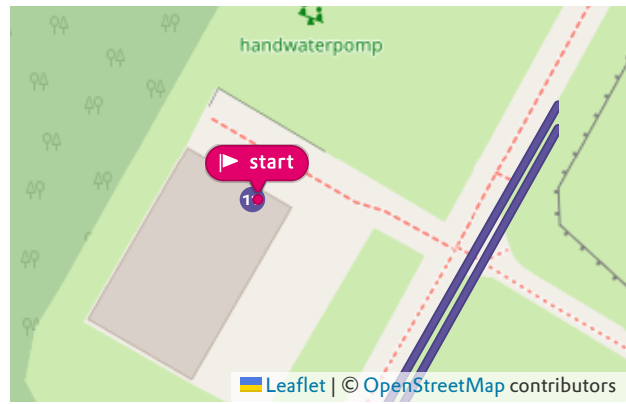
Kaart

Waar kun je starten

HET PROEFLAB

📍 Voorsterweg 34, 8316 PT Marknesse (FL)

Wat kom je onderweg tegen?

1. Paviljoen Het ProefLab

[Paviljoen Het ProefLab](#) is een plek waar je heerlijk tot rust kunt komen met een hapje en een drankje. Daarnaast is het ook een informatiepunt van Natuurmonumenten. Dus zeker het binnenlopen waard, zelfs als je geen drankje wilt doen. Het ProefLab serveert heerlijke taarten, lunch en zelfs een high tea!

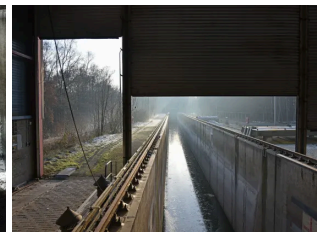

et Proeflab is horecapartner van

2. Deltawerk//

Ruimtelijke kunstenaars RAAAF en Atelier de Lyon hebben de Deltagoot omgevormd tot het kunstwerk Deltawerk//. Als ode aan de honderden waterloopkundige onderzoeken die in het Waterloopbos zijn uitgevoerd. Het beton, ooit in een strakke lijn, is nu doorbroken. Betonnen panelen zijn uit de wanden gezaagd, gedraaid en gekanteld. Dit biedt een magische beleving van licht en donker, met tussendoor uitzichten op de omringende natuur. Het zal in de loop der jaren veranderen in één groot paradijs van korstmossen. Enkele zeldzame soorten zijn hier al gezien. Zo wordt Deltawerk// een groen monument waar kunst, natuur en techniek samenkomen.

Eind jaren zeventig is de Deltagoot gebouwd voor onderzoek ten behoeve van de stormvloedkering in de Oosterschelde. Daarna zijn onderzoeken naar onder andere strand- en duinerosie, kustlijnbescherming en dijkbekleding, golfbrekers en olieplatformen uitgevoerd. Tot 2016 is de Deltagoot in gebruik geweest.

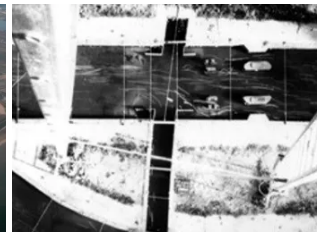
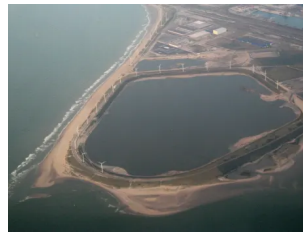
3. IJmuiden

Op deze plek is in 1956 onderzoek gedaan voor de haven van IJmuiden. Na de tweede wereldoorlog werden de schepen steeds groter en daarmee de havendammen van de haven van IJmuiden te kort. Hier is onderzocht hoe de havendammen en havenhoofden vormgegeven moesten worden. Zodat de grote schepen op een veilige en rustige manier de haven binnen konden varen. Daarna volgden onder andere onderzoeken naar de haven van Scheveningen (1961) en de Eemshaven (1968).

4. Rotterdam

De gemeente Rotterdam is jarenlang een grote opdrachtgever geweest voor het Waterloopkundig Laboratorium. In het bos zijn dan ook vele Rotterdamse restanten terug te vinden, zoals de Willemstunnel en de Maasvlakte die je hier voor je ziet. Het koelwater voor de elektriciteitscentrale op de Maasvlakte wordt verzameld in een vijver en van daaruit geloosd. De vormgeving van die vijver en de stabiliteit van de bodem en uitstroomopeningen werden hier in het Waterloopbos onderzocht.

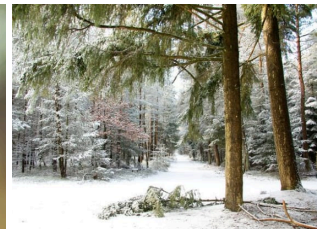
5. Dieren en planten

Stromend water in het bos trekt speciale dieren en planten aan. Libellen voelen zich bijvoorbeeld helemaal thuis in de waterloopkundige modellen. De ijsvogel is een vaste bewoner van het Waterloopbos. Deze vogel zit vaak verborgen in de bosrand en doet van daaruit aanvallen op de vissen in het water. Langs het water groeit hier de tongvaren. Ook heb je kans om hier tussen het riet de gerande oeverspin tegen te komen. Deze soort loert langs de waterkant tot er iets bovenkomt om adem te halen, of kan zelfs over het water lopen om drijvende, in het water gevallen insecten te pakken.

6. Sitkasparren

Welke boomsoorten groeien er op een drooggevallen, voormalige zeebodem? Dat was een vraag die de Rijksdienst IJsselmeerpolders bezig hield. Om dat uit te zoeken zijn hier allerlei soorten bomen aangeplant, zoals bijvoorbeeld de Sitkaspar; een familielid van de fijnspar.

7. Libië

De Libiërs kwamen het Waterloopkundig Laboratorium om hulp vragen toen hun oliehaven Marsha-el-Brega vergroot moest worden. In de Noordoostpolder is dus de basis gelegd voor deze imposante haven. Tijdens de vrijheidsstrijd in 2012 kwam de haven geregeld in het nieuws. Bij dit model werden golfmachines ingezet. Hiervan waren zo'n veertig exemplaren in het Waterloopbos. Deze konden heen en weer bewegen of roteren, waardoor verschillende soorten golven ontstonden.

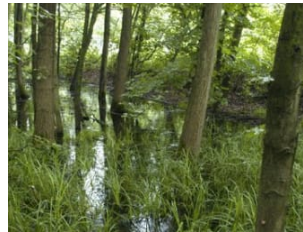
8. Bangkok

Voor het onderzoek naar het ontwerp van de Haven van Bangkok was zout water nodig. Om dit te maken is hier een reusachtige zoutwatersilo aangelegd. Zo konden de zoet- en zoutwaterstromen worden onderzocht. Tegenwoordig is de silo (het heuveltje links van het model) in gebruik als een overwinteringsverblijf voor vleermuizen. Hier slapen onder meer franjestaarten.

9. Waterhoogte

Het Waterloopbos ligt zo'n twee meter onder zeeniveau. Het water stroomt hier uit naar de Zwolse Vaart die 4,5 meter onder NAP ligt.

10. Golfbak

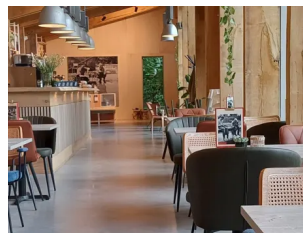
Over het model Golfbak stond vroeger een hal, zodat weer en wind de onderzoeksresultaten niet konden beïnvloeden. Ingenieurs onderzochten er onder andere de stabiliteit van een blokkendam onder invloed van stroom en golven. In totaal hebben hier 16 verschillende onderzoeken plaatsgevonden. Tegenwoordig is het een zonnige plek met vlinders, libellen en de ijsvogel.

De Golfbak is in 2019 geheel gerestaureerd. Op deze manier blijft deze plek bewaard voor de toekomst. Dit schaalmodel van het voormalig Waterloopkundig Laboratorium vertelt een deel van de unieke geschiedenis van Rijksmonument Waterloopbos.

11. Het Proeflab//

Geniet na deze prachtige wandeling nog van Paviljoen Het ProefLab//. Hier bevindt zich, naast het restaurant, een informatiepunt van Natuurmonumenten. Het is leuk om hier even doorheen te lopen, en vergeet dan niet om even naar de taarten te kijken.

et Proeflab is horecapartner van

